

POSUDEK RIGOROZNÍ PRÁCE

Název práce: Tělesné sebepojetí dětí s atopickým ekzémem
Autorka práce: Mgr. Nora Novotná

Předložená rigorózní práce navazuje na diplomovou práci Sebepojetí chronicky nemocných dětí, kterou Mgr. Nora Novotná úspěšně obhájila v roce 2005 na katedře pedagogické a školní psychologie PedF UK. Jednalo se o práci, která byla postavena na dotazníkové metodě, kterou autorka sama koncipovala, pilotně ověřila a uplatnila ve svém výzkumu a která přinesla zajímavé poznatky o sebepojetí dětí s atopickým ekzémem.

Je potěšitelné, že autorka dále na tématu pracuje, že shromáždila nové bibliografické zdroje převážně ze zahraničí (stávající bibliografie čítá na 180 titulů) a že dílčí nálezy také publikovala. Zvolené téma – sebepojetí dětí s atopickým ekzémem – je zatím nepříliš probádané a přitom se dotýká poměrně velkého počtu dětí, které ve školním věku tímto onemocněním trpí. Oceňuji, že se autorka ve své publikační činnosti neorientovala jen na prezentaci výzkumných nálezů, ale že se snažila propojit získané údaje o dětech s atopickým ekzémem týkající se sebepojetí s potřebami praxe – pro tyto účely vytvořila a publikovala jakési zásady přístupů k dětem s atopickým ekzémem, které mohou být inspirativní nejen pro učitele, ale i pro další pracovníky pomáhajících profesí.

Rigorózní práce má 242 stran a je pečlivě strukturována. Nebudu posuzovat práci celou – po stránce teoretické, metodické či dílčí nálezy práce, zaměřím se jen na doplňky oproti diplomové práci. Již na tomto místě ale připomínám, že přestože práce vznikala ve dvou etapách, působí kompaktním dojmem, velmi dobře se čte, kapitoly „navíc“ by čtenář, který není obeznámen s diplomovou prací, neidentifikoval, vše je integrováno do jednoho celku.

Jádrem doplňků pro rigorózní práci je hlubší analýza kreseb vlastní postavy sledovaných dětí a změny oproti diplomové práci jsou naznačeny v úvodu. Zatímco v diplomové práci byla kresba postavy využívána, jak autorka sama poukazuje, v digitálním kódu (přítomnost – nepřítomnost vyjádření ekzému na kresbě sebe sama), v rigorózní práci došlo k zajímavému popisu dalších charakteristických znaků. Zvolené obohacení práce – analýza kresby – je podrobně teoretizována (kapitola Kresba vlastní postavy jako zrcadlo tělesného sebepojetí). Propracována byla také metodická část práce, kde autorka jednak doplňuje očekávané hypotézy, ve kterých se opírá o analýzu kresby, ale zejména zmiňují vytvoření vlastního způsobu hodnocení kresby postavy – postava jako celek, části postavy, ostatní prvky kresby, ve kterém dokládá svou erudovanost. Doplňky zasahují také část výzkumnou - nálezy, interpretace, testování hypotéz, diskusi, závěr. Dopracovány byly také kazuistiky.

Prosím autorku, aby při obhajobě shrnula dosažené výsledky včetně přínosů nově koncipovaného hodnocení kresby sebe sama. Jaké budou další „cesty“ zkoumání tématu? Osobně bych uvítala jednak další práci na dotazníku, který by našel užítí v práci s dětmi s atopickým ekzémem, jednak další propracování kresby vlastní postavy ve vztahu k postižení znaků sebepojetí. Zajímavé by také bylo, a to už jsem poznamenávala i v posudku diplomové práce, kdyby v dalším výzkumu došlo ke zmapování možných kompenzačních oblastí, ale již ne v oblasti tělesného sebepojetí, ale sebepojetí jako takového (např. kompenzace školním výkonem, mimoškolní činností aj.).

Práce splňuje kritéria kladená na rigorózní práce, proto ji doporučuji k obhajobě. Oceňuji zaujetí tématem, bohatost literárních zdrojů, přehlednost a statistickou korektnost, publikování v odborném tisku a prezentaci tématu na odborných konferencích. Letáčky pro rodiče a učitele dětí s atopickým ekzémem, které autorka vypracovala s cílem zvýšit povědomí o dané problematice i o přístupech k dětem s tímto onemocněním tak aby se formovalo pozitivní sebepojetí, jsou již ve stadiu přípravy ve spolupráci s farmaceutickou firmou a měly by být distribuovány. Podobným „praktickým přínosem“ se málokterá práce může chlubit.

PaedDr. PhDr. Anna Kucharská, Ph.D.
katedra pedagogické a školní psychologie PedF UK

V Praze dne 30.1.2007